

29.09.18, Kristen Nordhaug:

Tilsynsrapport for bachelorprogrammet i utviklingsstudier, UiO

Herværende rapport gjelder for emnene UTV 1000 (høst 2017), UTV 2000 (høst 2017) og UTV 3091 (vår 2018) på bachelorprogrammet i utviklingsstudier, UiO. Rapporten forsøker å besvare den følgende arbeidsbestilling: Vitenskapelig og samfunnsmessig relevans av programmets faglige innhold, og herunder hvordan UTVs undervisningstilbud ser ut i forhold til implementering av FNs bærekraftsmål.

Min vurdering er basert på emnebeskrivelser og pensumlitteratur. Jeg har vurdert vitenskapelig relevans for hvert enkelt emne, mens jeg har vurdert samfunnsmessig relevans og spørsmål om bærekraftsmål samlet for de tre kursemnene.

1. UTV 1000, høst 2017

Vitenskapelig relevans

Undervisning/pensum i et innføringsemne i utviklingsstudier bør min oppfatning dekke grunnleggende teori, begreper og faghistorie og gi et historisk riss av «Sør» og dets posisjon i dagens verden i tillegg til å inkludere mer spesialiserte «utviklingstematikker». UTV 1000 dekker bra grunnleggende teori, begreper og faghistorie, det har et greit utvalg av mer spesialiserte tematikker, men det inneholder i liten grad noen «Sør-historikk». Jeg savner drøftinger av viktige nyere historiske temaer, som avkolonisering, gjeldskrise/strukturtilpasninger (det behandles riktignok kort hos Hopper), den tredje demokratiseringsbølgen, «11. septemberkrigene», eller Kina og BRIC-landenes framvekst som økonomiske stormakter.

Tilråding: Pensum og undervisning om «Sørs» nyere historie styrkes for UTV 1000.

2. UTV 2000, høst 2017

Vitenskapelig relevans: Emnet behandler «forholdet mellom utviklingsteorier og utviklingspraksiser». Emnelitteraturen består av to deler: En innledende del består i stor grad av primær- og sekundærtekster om utviklingsteori, samt tekster om ideers betydning

for politikk. Deretter følger pensum knyttet til spesifikke utviklingsstrategier og utviklingsprosesser. Dette virker som et spennig, tverrfaglig emne som behandler en rekke interessante utviklingsprosesser/praksiser og fremmer refleksjon over forholdet mellom utviklingsteori og disse «praksisene».

3. UTV 3091, vår 2018

Vitenskapelig relevans:

I emneplanen står det at emnet gjennom en temadel og en metodikkdel samler trådene fra tidligere utviklingsemner. Metodepensum til emnet virker godt. Det er viktig med tanke på BA-oppgave/feltarbeid, selv om ulike faglige spesialiseringer kan skape vansker. Bolkene i temadelen virker greie. De later i stor grad til å representere enkeltfagene som deltar i UTV-samarbeidet. Imidlertid savner jeg tekster som på et bredere, tverrfaglig og teoretisk vis kan samle trådene for bacheloren. Aktuelle tekster kunne være Amartya Sen's *Development as Freedom*, eller Cowen & Shentons *Doctrines of Development*.

Tilråding: Pensum og undervisning om generelle utviklingsteoretiske spørsmål styrkes for UTV 3091.

4. Samfunnmessig relevans UTV 1000, UTV 2000, UTV 3091

Jeg er av den oppfatning at utviklingsstudier nesten automatisk har stor samfunnmessig relevans ved å ha global fattigdom som temaområde. Men det kan spørres etter samfunnmessige relevans i forhold til viktige spørsmål i norsk offentlig debatt: To store og aktuelle temaer hvor utviklingsstudier bør kunne bidra er klima og flyktning- og /migrasjonsspørsmål. UTV bidrar til et Sør-perspektiv på klimaspørsmål som behandles i alle tre emner, grundigst i UTV 1000 og UTV 309, men UTV har lite på flyktning- og migrasjonsspørsmål. For eksempel kunne UTV 1000s «Konflikt og utvikling», eller UTV 3091, «Post-konflikt samfunn og utvikling» trekke inn litteratur om flyktninger og migrasjon som følge av konflikt.

Tilråding: Flyktning- og migrasjonsspørsmål trekkes i sterkere grad inn i pensum og undervisning for UTV.

5. Bærekraftsmål UTV 1000, UTV 2000, UTV 3091

Jeg finner det vanskelig å vurdere om UTV bidrar til å implementere FNs bærekraftsmål, og har i stedet valgt å undersøke om UTVs pensum og undervisning dekker disse målene, samt de temaer de behandler. UTV 1000 behandles forgjengeren til bærekraftsmålene, millenniumsmålene, i Hoppers lærebok (2012-utgave). Bærekraftsmålene omtales i 2018-utgaven av Hoppers bok som formodentlig blir tatt i bruk fra neste år. I tillegg dekker UTV 1000 temaer knyttet til helse (mål 3), utdanning (mål 4), kjønnsforhold – kjønnslikhet/ulikhet (mål 5), industri, innovasjon og infrastruktur (mål 9), klimatiltak (mål 13). Fred og rettferdighet (mål 16) behandles både i UTV 1000 og UTV 3091. Klimatiltak (mål 13) behandles i alle tre emner, mens noen av de andre miljøorienterte bærekraftsmålene (11, 12, 14, 15) i liten grad behandles. UTVs dekning av miljøspørsmål bør inkludere flere temaer enn klima/klimatilpasning, uavhengig av om de passer inn i bærekraftsmålene, eller ei. For eksempel kunne et nytt miljøtema innarbeides i UTV 2000 og erstatte *World Development Report 2010* om klima. Bærekraftsmål 10 dreier seg om likhet. Det dekkes i liten grad i pensum og undervisning, selv om det kommer inn i UTV 2000's «nordiske modell». Dette har vært et sentralt tema innen utviklingsstudier med viktige forskningsbidrag, av blant annet Branco Milanovic. Det bør sterkere inn i UTV.

Tilråding:

- **Minst ett miljørelatert tema trekkes inn i pensum og undervisning for UTV i tillegg til klimaendring/klimatilpasning som allerede er der.**
- **Spørsmål om likhet/ulikhet trekkes i sterkere grad inn i pensum og undervisning for UTV.**